

Pražský Prager
Literární Literatur
Dům Haus

autorů německého jazyka deutschsprachiger Autoren

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2008

Nikoliv kavárna nad Prahou, nýbrž literární dům – pro zájemce a příznivce kdysi věhlasného „pražského kruhu“, který tvořili Franz Kafka, Max Brod, Egon Erwin Kisch a další zdejší autoři německého jazyka – a zároveň vhodné místo pro setkávání přátel soudobé pražské literatury.

Ludmila Rindová

OBSAH

OBSAH	2
Slovo úvodem	3
Základní údaje	6
Poslání Pražského literárního domu.....	7
Organizační struktura	8
Přehled činnosti v roce 2008	9
Kulturní akce.....	9
Pražský literární dům jako partner jiných akcí.....	12
Knihovna	13
Tvůrčí spisovatelské stipendium	13
Plány na rok 2009	14
1. kulturní akce.....	14
2. multimediální prezentace	14
3. minimuzeum	15
4. tvůrčí spisovatelské stipendium.....	15
5. Přehled plánovaných kulturních akcí v roce 2009	16
Poděkování	22
Hlavní partneři	22
Mediální partneři.....	22
Partneři akcí	22
Spřízněné instituce	23
Spřízněné osobnosti.....	23
Zpráva o hospodaření	24
Finanční zpráva	24
Přehled finančních darů.....	25
Závěrečné slovo	26

Slovo úvodem

Vážení přátelé,

jsem velmi ráda, že se s Vámi mohu podělit o události roku 2008, který pro nás byl plný radostných, ale bohužel i smutných událostí.

Hned na počátku roku se dostalo mezinárodní pozornosti projevu **Lenky Reinerové**, zakladatelky Pražského literárního domu, v německém Bundestagu ke Dni obětí holocaustu. Její vystoupení mělo značný ohlas a při této příležitosti se také v mnoha českých i světových médiích objevily informace o Pražském literárním domě. Jen o pár měsíců později jsme se však s naší milou Lenkou loučili naposledy.

Obdivovaná a milovaná Lenka měla za sebou život plný zvratů a nelehkých situací, přesto ji až do konce neopustil optimistický pohled na svět, přesvědčení, že život má smysl, když se nežije jen pro sebe. Její příběh to ostatně výmluvně dosvědčuje a myslím si, že v každém, kdo se s ní poznal, něco ze svého vstřícného postoje k lidem zanechala. Byla a je autorkou řady knih a výjimečnou osobností, která se i přes mnohá osobní příkoří kromě jiného výrazně zasazovala například o dobré česko-německé vztahy a také o usmíření mezi Čechy a Němci a v tomto úsilí nepolevovala ani v pokročilém věku svých dvaadevadesáti let. Bolest nad její ztrátou dnes pomalu střídá vděčnost za to, že jsem ji mohla poznat a alespoň kousek životní cesty provázet.

Odchod Lenky Reinerové pro Pražský literární dům i pro mě osobně znamenal citelnou ztrátu, zároveň však i výrazný podnět k tomu, abychom svou činností připomínali nejen její památku, ale především se snažili naplňovat a rozvíjet její myšlenky, jež stály u zrodu Pražského literárního domu.

K nejvýraznější obsahové změně v činnosti Pražského literárního domu patří, kromě stále rostoucí programové nabídky a stoupající návštěvnosti našich pořadů (viz příslušná část Výroční zprávy), především zahájení programu tvůrčích spisovatelských programů pro zahraniční autory. V lednu 2008 v Praze jako první pobýval světoznámý spisovatel **Peter Härtling** (jeho zdejší pobyt zaznamenal značný mediální a posluchačský ohlas), v listopadu pak spisovatel **Michael Schneider**. Potřebu dlouhodobého projektu rezidenčních programů potvrdil i příslib mimořádné šestileté finanční podpory, který Pražský literární dům získal od **Česko-německého fondu budoucnosti**.

Dalším mezníkem naší činnosti se stala skutečnost, že se nám v listopadu roku 2008 podařilo získat do pronájmu objekt v Ječné ulici č. 11. Jsme vděční **Městské části Praha 2** za zájem a vstřícnost, který projevuje kulturním aktivitám na svém území. Díky němu teď ve vlastních prostorách můžeme lépe naplňovat naše programové cíle.

V roce 2008 získal Pražský literární dům nového **hlavního partnera**, jímž se – vedle dosavadní **Nadace Roberta Bosche** – stala společnost **E.ON Česká republika**. Dalšími novými **partnery** se stala advokátní kancelář **Giese&Partner** a **Pražská plynárenská**.

Uplynulý rok 2008 tedy můžeme zhodnotit jako úspěšný.

Co nás čeká v nastávajícím roce 2009? Především náročná úprava a postupné zprovoznění nových prostor v Ječné ulici a stěhování, které se však v žádném případě nesmí projevit na kvalitě našeho programu. Ten naopak hodláme nadále rozšiřovat - v březnu nás například čeká poměrně významná prezentace v rámci Lipského knižního veletrhu, na podzim chystáme celorepublikové projektové fórum organizací, které se věnují problematice německé kultury na území ČR, a mnoho dalších akcí včetně již zmíněného programu rezidenčních stipendií, jež budeme rozšiřovat o další země, jako například Izrael.

Důležitým bodem naší práce jsou dobré vztahy a spolupráce s nejrůznějšími organizacemi v ČR i v zahraničí. Nezanedbatelnou a v současných podmínkách finanční krize životně důležitou součástí naší práce je i zabezpečování finančních prostředků pro provoz Pražského literárního domu. Do budoucna

však na základě dosavadních úspěšných kroků můžeme hledět s elánem a s plány na řadu nových aktivit.

Za dosavadní i budoucí podporu všem našim příznivcům děkuji a těším se na příjemné setkání v rámci našeho programu i mimo něj!

Lucie Černohousová

ředitelka

V Praze, dne 20. května 2009

Základní údaje

Název: Pražský literární dům autorů německého jazyka, nadační fond

Sídlo: Rytířská 1, Praha 1, 110 00

Právní forma: nadační fond

IČO: 27173364

DIČ: CZ27173364

Datum založení: 8. září 2004

Registrace: N 532 vedená u Městského rejstříkového soudu v Praze

Hlavní předmět činnosti:

- oživení tradice a kulturního dědictví německy psané literatury na českém území
- shromažďování a rozšiřování poznatků o životě a dílech německy píšících autorů z různých oblastí dnešní ČR se zvláštním zřetelem na tzv. „pražský kruh“
- organizace kulturních a vzdělávacích akcí, výstav, besed, autorských čtení, odborných přednášek, konferencí s českou i zahraniční účastí
- provoz knihovny s primární a sekundární literaturou k německy psané literatuře z Čech a Moravy
- podpora poznávání a studia historie německojazyčné menšiny na území dnešní ČR
- tvůrčí stipendia jako pravidelné výměnné pobyty českých a zahraničních autorů

Kontakt:
adresa: Ječná 11, 120 00 Praha 2
web: www.prager-literaturhaus.com
e-mail: info@prager-literaturhaus.com
tel.: (+420) 222 540 536

Poslání Pražského literárního domu

Nadační fond Pražský literární dům autorů německého jazyka byl založen roku 2004 za účelem zajišťování prostředků na zřízení literárního domu, kterým by Praha, resp. Česká republika získala kulturní středisko dokumentující jedinečný fenomén německé literatury pocházející z českých zemí a jehož zpřístupnění veřejnosti dosud chybělo. Iniciátory nadačního fondu jsou poslední pražská německy píšící autorka Lenka Reinerová, velvyslanec v.v. František Černý a Společnost Franze Kafky v osobě prof. Kurta Krolopa.

Mezi hlavní cíle nadačního fondu patří podporovat poznávání a studium historie německy psané literatury na českém území a šířit povědomí o pražských německy píšících autorech, kterými jsou kromě známých jmen a osobností Franze Kafky, Maxe Broda, Franze Werfela, Egona Erwina Kische, Rainera Marii Rilka také méně známí a stejně zajímaví autoři jako Johannes Urzidil, Josef Mühlberger, Rudolf Fuchs, Paul Leppin, Hans Natonek a mnoho dalších. Za tímto účelem organizuje Pražský literární dům kulturní a vzdělávací akce, výstavy, besedy, autorská čtení, odborné přednášky a konference s českou i zahraniční účastí.

V roce 2007 byla zaregistrována Knihovna Pražského literárního domu, která obsahuje kolem tisíce svazků primární a sekundární literatury k tématu německá literatura z Prahy, Čech a Moravy.

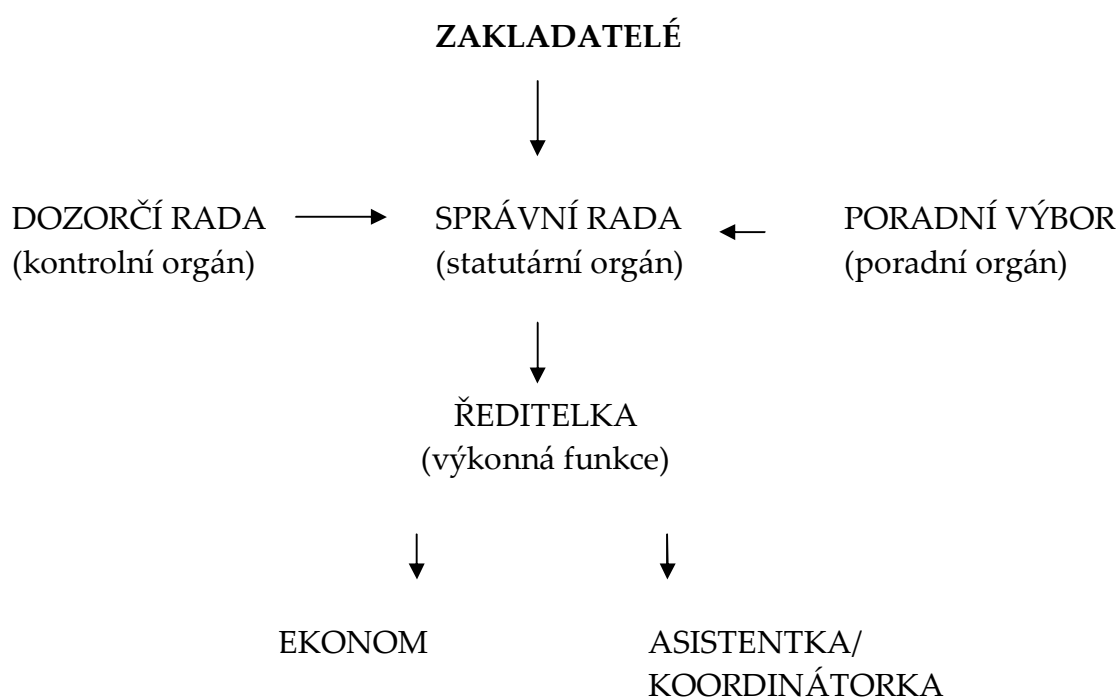
Pražský literární dům autorů německého jazyka oživuje literární tradici Prahy a českých zemí jako místa střetávání a prolínání evropských kultur i tím, že udílí pobytová spisovatelská stipendia současným českým a zahraničním autorům. Cílem tohoto programu je vzájemné setkávání a prolínání kultur a sbírání inspirace.

Organizační struktura

Organizační strukturu tvoří zakladatelé nadačního fondu, členové správní rady, členové dozorčí rady a poradní výbor. Všichni členové nadačního fondu vykonávají svou funkci bez nároku na honorář, za což jim srdečně děkujeme.

Placenými funkcemi je pozice ředitelky Pražského literárního domu a její asistentky a koordinátorky kulturních akcí (poloviční pracovní úvazek, od září 2008).

Zakladatelé: Lenka Reinerová, František Černý, Kurt Krolop

Správní rada: František Černý (předseda), Markéta Mališová (místopředsedkyně), Kurt Krolop, Ivan Binar, Jana Šebková, Viera Glosíková

Dozorčí rada: Miloš Bárta (předseda), Zdeněk Eis, David Stecher

Poradní výbor: Peter Becher, Joachim Dvořák, Jiří Gruša, Tomáš Jelínek, Pavel Kosatík, Václav Maidl, Uwe Müller, Marek Nekula, Luboš Palata, Dušan Pařízek, Milan Tvrdík, Alena Wagnerová.

Ředitelka: Lucie Černohousová

Asistentka/koordinátorka: Veronika Dudková

Ekonom: firma Auditor - účetní PLD Jana Hirková, mzdové Monika Vraspírová, daňový poradce – Iva Procházková

Přehled činnosti v roce 2008

Kulturní akce

Programově znamenal rok 2008 výrazný zlom v činnosti Pražského literárního domu. Oproti předchozímu období vzrostl počet akcí (20 ve vlastní režii, 2 jako partner jiných akcí) i návštěvníků (celkem 1127). Do života se podařilo uvést pravidelnou řadu čtení Kaffee-Kuchen-Literatur, která si našla své stálé obecenstvo. Celkem dvakrát prezentoval PLD literaturu v podobě výstavy pomocí vizuálních prostředků, v jednom případě ojedinělou kombinací vizuálních a poslechových prostředků. Všechny tři tyto akce zaznamenaly značnou pozornost nejen odborného, ale i širšího publika všech generací.

Přehled akcí ve vlastní režii:

1.-31.1. - Rezidenční spisovatelské stipendium – pobyt prvního německého stipendisty Praze. Hostem PLD byl německý spisovatel **Peter Härtling**. Rozhovor s ním i jeho texty z pobytu v Praze lze nalézt na internetových stránkách PLD.

20.1.- Magický Gustav Meyrink a jeho židovská Praha - literární večer ke 140. výročí narození autora (16.1. 1868 - 4.12. 1932) spojený s prezentací části výstavy „Tripolis Praga – Praha židovská“. Výstavu zapůjčila Technická univerzita Drážďany. Hosté: **prof. Ludger Udolph** (SRN). Místo: Arcotel Praha.

28.01.- autorské čtení se stipendistou PLD Peterem Härtlingem – v rámci Kaffee-Kuchen-Literatur. Místo: Arcotel Praha.

17.2. - Kaffee-Kuchen-Literatur - tentokrát na téma Kafka a jeho deníky z let 1910 a 1911- literární čtení a diskuse na téma, jak osvěžující bylo „mluvit s úplným bláznem“ v době Franze Kafky. Hosté: **prof. Kurt Krolop, Regina Krolop**. Místo: Arcotel Praha.

16.3. - Kaffee-Kuchen-Literatur - čtení z literárního díla „zuřivého reportéra“ Egona Erwina Kische. Hosté: **Viera Glosíková, Thomas Hauptenthal**. Místo: Arcotel Praha.

31.3. - Symposium E.E. Kische – literárně-vzdělávací setkání u příležitosti 60. výročí úmrtí autora (29.4. 1885 - 31.3. 1948). Rozhovory s pamětníci a čestnou

občankou Prahy – Lenkou Reinerovou, odborné přednášky a premiéra scénického čtení Kischovy hry „Tonka Šibenice“ v podání studentů PedF UK. Hosté: **Lenka Reinerová** (ČR), **Marcus Patka** (Rakousko), **Joachim Dvořák** (ČR), **Viera Glosíková** (ČR), **Peter Becher** (SRN), **Michael Frank** (SRN), **Luboš Palata** (ČR), **prof. Wolfgang Langenbucher** (Rakousko), **Jan Šícha** (ČR). Místo: České centrum Praha.

20. 4. - Kaffee – Kuchen - Literatur – odpolední setkání a četba z novinářské tvorby Pavla/Paula Eisnera. Hosté: **Michael Wögerbauer** (Praha/Vídeň), **Christian Rühmkorf**. Místo: Arcotel Praha.

21.4.-25.5. - Zvuk psaného – Hlasy pražských německých autorů. Zvuková instalace a

prezentace tvorby z okruhu pražských německy píšících autorů, doplněná v oddělené instalaci o tvorbu J. L. Borgese ze zvukových záznamů (originální hlasy autorů, četba z díla). Šlo nejen o zvukovou dokumentaci, ale zároveň o prezentaci Prahy jako multikulturního města mezinárodního věhlasu – z toho důvodu byly využity ukázky v českém, německém a v případě J. L. Borgese španělském jazyce.

Hosté vernisáže: argentinský velvyslanec J.E.Fleming, Makréta Mališová – ředitelka Centra F.Kafky, Maríia Kodama Borges manželka J.L.Borgese, Abbé Libánský-autor výstavy a Lucie Černohousová – ředitelka PLD.. Místo: Palác Kinských

26.4. Svět knihy Praha: Johannes Urzidil rozpráví s Ferdinandem Peroutkou Rozhovor dvou výsostných intelektuálů 20. století natočený v exilu v 60. letech 20. stol., umožňuje nahlédnout do vzpomínek, postřehů, literárněvědných a filozofických úvah o významu česko-německého soužití pro kulturu obou etnik, o pražských kavárnách a rovněž o stále živém tématu nacionalismu a nacismu (v rámci 14. knižního veletrhu Svět knihy Praha).

Hosté: **Gerhard Trapp** (SRN), **Václav Maidl**. Místo: Veletržní palác.

18.5. Kaffee - Kuchen - Literatur – odpolední setkání a četba z díla Josefa Mühlbergera. Hosté: **Veronika Dudková**, **Markus Hundt**. Místo: Arcotel Praha.

26.5.-16.6. - Camill Hoffmann (1878-1944) – literát a diplomat – životopisná výstava o významném německy píšícím židovském literátovi, překladateli a kritikovi Camillu Hoffmannovi, který více než dvacet let pracoval v československé diplomatické službě jako tiskový atašé v Berlíně. Toto působení bylo zcela ojedinělé a znamenalo velký přínos pro česko-německé kulturní vztahy. Bez nadsázky lze říci, že životní osud Camilla Hoffmanna symbolizuje osud první demokratické československé republiky. Výstava byla prezentována v Českých centrech v Praze a Berlíně, následně putuje po německy mluvících zemích – Mnichov, Drážďany, Vídeň.

Produkce výstavy ve spolupráci s Pražskou edicí/C.H. EXPO s.r.o., Národním archivem a Literárním archivem v Marbachu.

Doprovodný program: Co Evropa ještě nikdy neviděla? – diskusní večer s autorem výstavy o unikátní pozůstalosti Camilla Hoffmanna Hosté: **Pavel Polák** (autor výstavy), **David Kraft** (vydavatel deníků C.Hoffmanna). Místo: České centrum Praha.

4.6. - Lenka Reinerová a její Pražský literární dům – diskuse o Lence Reinerové a prezentace PLD v rámci 4. českých dní ve Freiburgu (SRN). Nejnovější film natočený o iniciátorce Pražského literárního domu pod názvem „Lenka Reinerová – Poslední pražská německá autorka“ umožňuje nahlédnout do života této známé spisovatelky a vypravěčky 20. století. Hosté: **František Černý**, **Lucie Černohousová**.

21.7.-28.8. - výstava Tripolis Praga – Pražská moderna kolem roku 1900 – putovní

výstava, slavnostně otevřená v květnu 2001 v Drážďanech, poté prezentovaná v Lipsku, Chemnitzi, Liberci a Olomouci. Odborníky je výstava hodnocena jako jedna z nejlepších a nejkomplexnějších výstav k tematice pražské umělecké moderny s důrazem na trojí povahu Prahy: českou, německou a židovskou. Místo: Pražská Novoměstská radnice.

18.8. - Autorské čtení švýcarského spisovatele Daniela Goetsche na lodi bylo součástí autorova rezidenčního pobytu v rámci sítě evropských literárních domů Halma. Ve spolupráci se švýcarským velvyslanectvím a nadací Pro Helvetia.

25.9. Vernisáž a čtení z knihy dětských autorů „Knetegeschichten – wie wäre es wenn...“ vernisáž z kreseb a čtení z literárních děl dětských autorů. Pod záštitou manželky německého velvyslance v Praze. Ve spolupráci s Německým velvyslanectvím v Praze, česko-německou mateřskou a základní školou. Místo: Německé velvyslanectví Praha.

19.10. - Kaffee-Kuchen- Literatur – čtení z děl pražského autora **Friedricha Torberga**. Hosté: **Hanuš Karlach**, **Walter Persché**. Místo: Krásný ztráty.

1.-30.11 - Rezidenční spisovatelské stipendium – pobyt druhého německého stipendisty v Praze. Hostem PLD byl německý spisovatel **Michael Schneider**. Jeho texty z pobytu v Praze lze nalézt na internetových stránkách PLD.

16.11. – Kaffee-Kuchen-Literatur – čtení nově objevených divadelních textů z terezínského ghetta u příležitosti jejich knižního vydání. Hosté: **Lisa Peschel** (USA), **Thomas Haupenthal**. Místo: Krásný ztráty.

23.-24.11. - symposium Praha|Rozdělené osudy|1930-48 bylo setkáním o německy mluvící Praze uvedeného období. Setkáním s odborníky a pamětníky, jejichž životní osudy se s městem v dané době protnuly. Spojeno s literárním čtením, poslechovými a filmovými ukázkami z děl pražských německy píšících autorů té doby. Hosté: P.Brod, M. Frankl, A. Fűrnberrg, A. Ledererová, A. Mísková, A. Otte, E. Roubíčková a další. Místo: Městská knihovna v Praze.

25.-26.11. - autorská čtení stipendisty Pražského literárního domu **Michaela Schneidera** v Praze (Literární kavárna v Řetězové) a Olomouci.

14.12. Kaffe-Kuchen-Literatur – četba z vánočních textů otištěných v pražském německém tisku (Deutsche Arbeit, Prager Tagblatt) v letech 1905 a 1937 v podání **Cornelie Jantzen** a **Mons. Antona Otte**. Místo: Krásný ztráty.

Pražský literární dům jako partner jiných akcí

Pražský literární dům v průběhu roku 2008 navázal celou řadu nových kontaktů se zahraničními institucemi zabývajícími se česko-německými kulturními a zejména literárními vztahy a německou literaturou z Čech a spolupráce s nimi už začíná nabývat pevnějších obrysů. (projekt Zipp – česko-německé kulturní projekty, Literarisches Colloquium Berlin, Ackermann-Gemeinde, Adalbert-Stifter-Verein, sdružení Pražských Němců v Mnichově, Rakouské kulturní fórum, Goethe-Institut).

18.06. – přednáška americké literární badatelky Kathi Diamant na téma poslední lásky Franze Kafky, Dory Diamanth. *Místo konání:* Muzeum Karlova mostu.

22.10. – premiéra tragické operety Exit 89 – opereta J. Rudiše a M. Beckera vznikla v rámci projektu 68/89 – Divadlo.Doba.Dějiny. Projekt Zipp – česko-německých kulturních projektů, iniciativy německé Spolkové kulturní nadace. *Místo konání:* divadlo Archa.

Knihovna

Knihovna Pražského literárního domu, jejíž základ tvoří dar od Katheriny Holzheuer, byla po smrti Lenky Reinerové přeregistrována u MK ČR na **Knihovnu Lenky Reinerové**. PLD má příslib od dědiců, že po uzavření dědického řízení získá osobní knihovnu Lenky Reinerové.

Naše knihovna je k dispozici zájemcům o studium textů s tématem pražské německé literatury v podobě prezenční výpůjčky. Obsahuje na tisíc svazků, které jsou postupně katalogizovány do knihovnického katalogu Clavius, který Pražský literární dům zakoupil díky knihovnickému grantu MKČR - VISK 3. V průběhu roku 2008 do knihovny přibylo 32 svazků.

Otevírací doba knihovny je ve středu od 9 – 16 hodin nebo po předchozí telefonické či emailové domluvě.

Tvůrčí spisovatelské stipendium

V roce 2008 se úspěšně začal rozvíjet program tvůrčího spisovatelského stipendia. Jedná se o projekt výměny spisovatelů v rámci spolupráce s Hessischer Literaturrat e.V. Měsíční rezidenční pobyt českého autora v německém Wiesbadenu a německého autora v Praze má za cíl vytvořit autorovi prostor pro tvůrčí autora, umožnit mu prezentaci jeho díla na čteních a jiných akcích v místě pobytu, poznat zahraniční literární scénu a navázat kontakty s novými lidmi. V roce 2008 pobývali v Praze

spisovatel Peter Härtling (leden) a Michael Schneider (listopad). Wiesbaden v témže roce navštívili Tereza Boučková (září) a Petr Čichoň (říjen).

Zlomový úspěch v tomto ohledu znamenalo rozhodnutí Česko-německého fondu budoucnosti, který na podzim 2008 přislíbil projektu tvůrčích spisovatelských stipendií dlouhodobou podporu.

Činnost Pražského literárního domu se díky systematické kulturní a mediální práci dostala do povědomí veřejnosti, což lze zpětně dokázat na návštěvnosti jednotlivých akcí a také na prezentaci Pražského literárního domu v médiích.

Plány na rok 2009

Hlavním cílem Pražského literárního domu je prezentace německé literatury z českých zemí u nás i v zahraničí a ožívování tradičního mnohonárodnostního prostředí Prahy. V tomto smyslu chceme postupně dokončit realizaci navržené koncepce. I nadále budou pokračovat pravidelné odpolední siesty Kaffee – Kuchen – Literatur, které se od září 2008 konají v kavárně Krásný ztráty, vzhledem k tomu, že Hotel Arcotel byl zrušen. Hodláme zrealizovat další ročník Tvůrčích spisovatelských stipendií, projektové fórum Kulturní krajina a intenzivně pracovat na přípravě stálé expozice Pražského literárního domu k pražské německé literatuře.

Z pohledu schváleného konceptu Pražského literárního domu (říjen 2006) se jedná o naplnění v těchto oblastech:

1. kulturní akce

- cíl: přibližovat veřejnosti odkaz německy píšících autorů z českých zemí, oslovovat co nejširší okruh veřejnosti
- téma: německá literatura z českých zemí
- cílová skupina: jednotlivci, skupiny; Praha, ČR
- formy: literární a diskusní večery, čtení, setkávání s žijícími autory, spolupřátelská účast na tematických akcích.

V této oblasti byl Pražský literární dům aktivní, počet akcí i jejich účastníků oproti roku 2007 znatelně stoupl – viz Přehled činností v roce 2008.

2. multimediální prezentace

- cíl: vytvořit světový informační zdroj o německé literatuře z českých zemí
- téma: německá literatura z českých zemí v celosvětovém kontextu
- kontext: využití a podpora synergie aktivit jednotlivých institucí
- hlavní cílová skupina: odborníci, studenti, organizace/institute; ČR, svět

➤ forma:

- a) virtuální procházka odkazem německy píšících autorů z českých zemí – digitalizace archivních odkazů zdejších autorů NJ (ve spolupráci s dalšími institucemi)
- b) webová platforma pro prezentaci organizací zabývajících se německou literaturou z českých zemí
- c) databáze – knihovny PLD, knihovny v Liberci, databáze moravských německých autorů, apod.

Koncepce této oblasti činnosti Pražského literárního domu se do jisté míry naplňuje bodem b). Byl zahájen projekt „Kulturní krajina“, který bude ve formě interaktivní mapy ČR, umístěné na stránkách Pražského literárního domu, prezentovat instituce zabývající se německou kulturou a literaturou z českých zemí.

Dále se začalo pracovat na databázi knihovny PLD ve formě katalogizace svazků.

3. minimuzeum

- cíl: dokumentace prezentující díla a život autorů
- téma: německá literatura z Prahy
- cílová skupina: skupiny i jednotlivci; ČR i svět
- forma: prezentační centrum tematicky zaměřené na Prahu novou netradiční formou, která je interaktivní (vztahem mezi obsahem a příjemcem) a mobilní, umožňuje víceúčelové využití jednoho prostoru (např. i pro vzdělávací akce), umožňuje bezproblémové flexibilní doplňování obsahů muzea (exponátů, knih atd.), umožňuje využití stávající knihovny jako součásti muzea.

Tento bod se zatím nepodařilo naplnit. Pro jeho realizaci bylo zapotřebí najít vhodné prostory, které Pražský literární dům získal teprve v listopadu 2008. Jedná se o celkovou plochu 158 m², z níž na expoziční část připadá ca. 37 m². Zbývající část prostoru připadne na knihovnu, kancelář, recepci a spisovatelský ateliér. Nezbytné stavební úpravy mohly začít teprve počátkem roku 2009.

4. tvůrčí spisovatelské stipendium

V roce 2008 se úspěšně začal rozvíjet program tvůrčích spisovatelských stipendií. Jedná se o projekt výměny spisovatelů v rámci spolupráce s Hessischer Literaturrat e.V. Měsíční rezidenční pobyt českého autora v německém Wiesbadenu a německého

autora v Praze má za cíl vytvoření prostoru pro tvůrčí činnost autora, umožnit autorovi prezentaci jeho textů i regionu na čteních a jiných akcích v místě pobytu, poznání zahraniční literární scény a navázání kontaktu s novými lidmi.

5. Přehled plánovaných kulturních akcí v roce 2009

Leden

- 18.1. **Kaffe-Kuchen Literatur**
Čtení z díla **Hugo Saluse**. Hosté Zdeněk Mareček a Thomas Kirschner.
místo konání: Krásný ztráty

Únor

- 10.2. **Ossip Schubin (17.7. 1854 Praha -10.2. 1934 zámek Košátky)**
Literárně-dramatický večer spojený s diskusí v den výročí úmrtí autorky. Pořad prezentující méně známou, avšak pro česko-německou kulturní scénu přelomu 19.-20. století významnou pražskou autorku /femme fatal/ a její dílo. Hudebně scénické čtení *Schauernovelle* O. Schubina v podání Münchener Kammermusik-Ensemble.
hosté: Thomas Kirschner (Praha), Münchener Kammermusik-Ensemble (Mnichov)
místo konání: Clam-Gallasův palác
- 15.2. **Kaffee-Kuchen-Literatur**
Literární večer a čtení k 120. výročí narození pražského novináře, spisovatele a bytostného demokrata **Ludwiga Windera** (7.2.1889 - 16.6.1946), mj. autora románu *Povinnost* (Die Pflicht) věnovanému nacistickému teroru a českému odboji za protektorátu.
hosté: Alena Wagnerová (SRN)/Jindra Broukalová (Praha)
místo konání: Krásný ztráty

Březen

- 12.3. **Messerallye**
- rallye pro žáky a děti na knižním veletrhu v Lipsku, kde bude PLD jedním z kontaktních míst a bude informovat o Praze a jejím kulturním dědictví
hosté: L. Černohousová
místo konání: **Lipský knižní veletrh, stánek ČR**
Partner: Svět knihy Praha
- 14.3. **Nikoli kavárna nad Prahou, nýbrž literární dům**
Odkaz pražské německé autorky Lenky Reinerové
První stipendisty Pražského literárního domu Petera Härtlinga a Radku Denemarkovou představí ředitelka této instituce Lucie Černohousová.
místo konání: **Lipský knižní veletrh, Mezinárodní forum (Forum International), hala 4, stánek B600**

- 15.3. **Nikoli kavárna nad Prahou, nýbrž literární dům**
Odkaz pražské německé autorky Lenky Reinerové
Stipendisté Pražského literárního domu **Peter Härtling** a **Radka Denemarková** čtou a diskutují s Lucií Černohouseovou, tentokrát ve stánku televizní stanice ARTE.
místo konání: **Lipský knižní veletrh, Stánek ARTE-tv, prosklená hala, na galerii (Glashalle Empore)**

Duben

- 2.4. **J.B.Foerster a P.Eisner: „Poutníci“**
Literárně-hudební večer o prolínání česko-německé kultury v oblasti literatury a hudby na příkladě dvou prostředníků mezi těmito kulturami: J.B. Foerster a Pavla Eisnera. Akce se koná k 150. výročí narození J.B.Foerstera a 120. výročí narození Pavla Eisnera a uskuteční se ve spolupráci s partnerským městem hl.m. Prahy, hanzovním městem Hamburk.
hosté: Olga Černá (Hamburk), Matthias Veit (Hamburk), Lucie Černohouseová (Praha), Rudolf Pellar (Praha)
místo konání: Foersterův sál, fara kostela sv. Vojtěcha
Partner: město Hamburk
V rámci spolupráce partnerských měst hl.m. Prahy a Hamburk.

16. - 18.4. **Česko-německé soužití v literatuře pro děti a mládež**
Soužití Čechů, Němců a Židů v Praze nebylo vždy bezproblémové. I když jazyková hranice a náklonnost k jednotlivému kulturnímu zázemí vedla napříč rodinami, děti tyto hranice často nevnímaly a dokázaly mezi sebou navazovat vztahy. Literárním symbolem německy psané literatury z Čech je Franz Kafka. Jaká však byla a je německy psaná literatura pro děti a mládež, jež vznikala v Praze a v Čechách, a jak se v ní odráželo česko-německé soužití? Na tuto otázku chceme hledat odpovědi v rámci sympozia se čteními, promítáním filmů, výstavou a workshopy. Zároveň se tím chceme pokoušet hledat cestu, jak vést k literatuře i naše mladší generace, a to jak z českých jazykově uvědomělých rodin, tak i z cizojazyčných rodiny žijících ve stále větším počtu v Praze.

16. 4. **Rozdělené osudy | Příběhy dětí**
Česko-německé stýkání a potýkání, tentokrát z pohledu dětí. Pořad navazující na listopadové symposium, otevírá otázku, jaký obraz nabízejí díla německých autorů narozených v Čechách, kteří literárně zachycují vlastní dětství. Tři autoři představí četbou ukázek své dílo a budou společně diskutovat na dané téma. Hosté: Jenny Poláková (Olomouc), Annelies Schwarz (Hannover), Ilse Tielsch (Víděň), Gerold Tietz (Esslingen), Ondřej Matějka.
Místo: Městská knihovna v Praze

- 16.4. **Workshop** s Annelies Schwarz na gymnáziu Na Pražačce, Praha3.

17. 4. **Workshop** s Annelies Schwarz na základní škole Kladská, Praha 3.
Čtení s Ilse Tielsch na rakouském gymnáziu v Praze, Ortenovo nám.
„Noc, kdy se píše příběhy - Noc se spisovatelkou“ -- nabídne dětem předškolního a nižšího školního věku příležitost setkat se opravdovou autorkou. Spolu s autorkou Radkou Denemarkovou je připraven večerní program spojený se společným čtením, hraním, psaním a povídáním,

následným společným přenocováním. Pobyt ukončí společná snídane i s rodiči.

Místo: Česko-německá mateřská školka

19.4. **Literární brunch pro děti i dospělé**

Závěr celého sympozia spojený se scénickým čtením a hudbou.

hosté: Radka Denemarková, Josef Holub, Jenny Poláková, Michael Stavarič, Annelies Schwarz, Ilse Tielsch, Gerold Tietz a další

místo konání: vybrané ZŠ, SŠ a MŠ v Praze, Městská knihovna

Květen

13.5. **Noc literatury**

V rámci čtení pořádaného na různých netradičních místech Prahy představí Pražský literární dům mladou autorku Milenu Odu.

Pořádá České centrum.

hosté: Miroslav Táborský

místo konání: Městská knihovna v Praze

V rámci knižního veletrhu Svět knihy Praha, 14.-17.5.2009

15.5. **Milena Oda na Světě knihy** – autorské čtení mladé české německy píšící spisovatelky (nominace na Cenu Ingeborg Bachmannové v roce 2008).

hosté: Milena Oda, Hana Linhartová (moderace)

místo konání: Veletržní palác – literární kavárna

V rámci knižního veletrhu Svět knihy Praha, 14.-17.5.2009

17. 5. **Den pootevřených dveří**

Nové sídlo Pražského literárního domu otevírá v den 93. narozenin Lenky Reinerové na chvíli své brány, než je veřejnosti otevře nastálo. S doprovodným programem.

hosté: Petr Čichoň (Brno), Julia Hadwiger (Praha), Kurt Krolop (Praha), Milena Oda (Berlín)

místo konání: Pražský literární dům, Ječná 11

V rámci knižního veletrhu Svět knihy Praha, 14.-17.5.2009

30.5. **Pražský literární dům oslaví 20 let svobody**

PLD se představí v rámci oslav dvacátého výročí pádu berlínské zdi, které pod názvem „**20 let svobody: Německo děkuje!**“ pořádá německé ministerstvo zahraničí. Bohaté programy v Praze, Varšavě, Gdaňsku, Bratislavě a Budapešti nabídnou filmové projekce, koncerty, performance, soutěže či diskusní pořady. Vedle ohlédnutí za dějinnými událostmi chce celá akce především upozornit na bohatou škálu společných iniciativ, partnerství a projektů, které v uplynulých dvaceti letech vznikly v prostoru střední Evropy.

místo konání: Aktionsbox, Václavské náměstí, Praha 1

Pořádá německé ministerstvo zahraničí.

Červen

4. 6. „**Já chtěl bych stárnout jako starý strom**“ – literární večer u příležitosti 100. výročí narození básníka a prozaika **Louise Fűrnerberga** (1909 Jihlava-1957 Výmar) s účastí autorových dětí.

hosté: Viera Glosíková (Praha), Alena Fűrnerberg (Lipsko), Rosemarie Poschmann (Výmar), Christian Rühmkorf (Praha)

místo konání: Galerie Smečky, Praha

27. 6. Všechny barvy života – pocta Lence Reinerové.

Vzpomínkový večer na pražskou německy píšící spisovatelku Lenku Reinerovou (1916-2008) spojený s křestem nově vydané knihy v češtině *Lodní lístek*.

hosté: Viera Glosíková, Anna Mladějovská (Londýn), Joachim Dvořák, Lucie Černohousová, Zuzana Stivínová

místo konání: kino Světozor, Praha

Srpen

1. - 31. 9. Tvůrčí stipendijní pobyt německého spisovatele v Praze (2 měsíce)

Tvůrčí pobyty umělců patří v zahraničí k běžným způsobům intelektuální výměny a podpory domácích i zahraničních autorů. V České republice tato tradice doposud chybí, a pokud se nabízí, pak především umělcům výtvarným, tanečním a divadelním. Pražský literární dům autorů německého jazyka od roku 2007 pracuje na vytvoření **programu tvůrčích stipendií** pro české a zahraniční **spisovatele, překladatele a dramatiky, kterým chce** oživit dřívější tradici vzájemné umělecké intelektuální výměny mezi různými kulturami a chce přiblížit spisovatelům Prahu coby zdroj tvůrčí **inspirace**, jak tomu bylo ve vrcholné době pražské německé literatury.

V rámci stipendijního pobytu se počítá v Praze a v dalších městech ČR s organizací autorských čtení pro veřejnost, setkávání se zástupci sdružení spisovatelů, překladatelů i nakladatelů a s dalšími body doprovodného programu jak pro spisovatele (např. literární dílny pro školy a univerzity, poznávací a setkávací program), tak pro veřejnost (např. výstavy, diskusní večery atd.). O spisovatele se během jeho pobytu stará koordinátor projektu, který mu zajišťuje veškeré zázemí, program odpovídající jeho zájmům a potřebám a zabezpečuje chod celého programu (vypsání, výběr, komunikace, smlouvy a medializace programu).

host: Tilman Rammstedt.

místo: ubytování od MHMP

Partner: Česko-německý fond budoucnosti, Literaturhaus München

V rámci stipendijního programu Pražského literárního domu.

Září

1. - 30. 9. Tvůrčí stipendijní pobyt německého spisovatele v Praze (2 měsíce)

host: Tilman Rammstedt.

místo: ubytování od MHMP

12. 9. Kulturní krajina - projektové fórum '09

Česká republika se otevírá Evropě a začíná svobodně zpracovávat i svou vlastní minulost. V roce 2007 inicioval Pražský literární dům internetový projekt Kulturní krajina, který má spojit české instituce, organizace a angažované jednotlivce, kteří se u nás zabývají německou historií a kulturou z českých zemí. Jedná se již o poměrně značný počet a stále přibývají. Bohužel často o sobě navzájem nevědí, proto chceme uspořádat projektové fórum, na kterém by se vzájemně poznali a začali spolupracovat. Cílem je propojit instituce, vytvořit jim platformu pro prezentaci a vzájemnou výměnu a navíc je dále vzdělávat. Součástí projektového fóra by byla prezentace projektů, přednáška vybraných projektů a dva workshopy na téma fundraising a PR.

místo konání: Pražský literární dům, Ječná 11

- 20.09. Kaffee-Kuchen-Literatur**
Joachim Storck: Rilke a jeho česká přítelkyně Sidonie Nádherná
host: Prof. Joachim Stork (Wien), Gerald Schubert (Prag)
místo konání: Krásný ztráty
V rámci Kaffee-Kuchen-Literatur

Říjen

- 1. - 30. 9. Tvůrčí stipendijní pobyt českého spisovatele ve Wiesbadenu (1 měsíc)**
Stipendium Pražského literárního domu, které každoročně vyhlašuje nadační fond Pražského literárního domu autorů německého jazyka ve spolupráci s Hessischer Literaturrat e.V. pro měsíční tvůrčí pobyt v literárním domě Villa Clementine v německém Wiesbadenu. Stipendista bude znám v květnu.
- 12.10. Literární večer** ke 100. výročí narození německy píšícího autora **Franze Baermanna Steinera (1909 Praha – 1952 Oxford)**, jednoho z posledních představitelů pražské literatury, prozaika, filozofa a etnologa.
hosté: Prof. Jeremy Adler (Londýn), Ulrich van Loyen (Mnichov)
místo konání: v jednání
- 18.10. Kaffee-Kuchen-Literatur**
Literární večer a čtení z děl pražských německých autorů navazující na tradici pražských kaváren, kde si autoři vzájemně předčítali svá díla a diskutovali o nich.
hosté: v jednání
místo konání: Krásný ztráty
V rámci Kaffee-Kuchen-Literatur

Listopad

- 1. - 30. 11. Tvůrčí stipendijní pobyt německého spisovatele v Praze (1 měsíc)**
hosté: jméno stipendisty bude známo v polovině 2009
místo: ubytování od MHMP
Partner: Česko-německý fond budoucnosti, Literaturhaus München
V rámci stipendijního programu Pražského literárního domu.
- 15.11. Kaffee-Kuchen-Literatur**
Literární večer a čtení navazující na tradici pražských kaváren, kde si autoři vzájemně předčítali svá díla a diskutovali o nich.
hosté: stipendista Pražského literárního domu
místo konání: Krásný ztráty
V rámci Kaffee-Kuchen-Literatur

Prosinec

- 13.12. Kaffee-Kuchen-Literatur**
Literární večer a čtení z děl pražských německých autorů navazující na tradici pražských kaváren, kde si autoři vzájemně předčítali svá díla a diskutovali o nich.
hosté: v jednání
místo konání: Krásný ztráty
V rámci Kaffee-Kuchen-Literatur

Kdo čte, ten o nás uslyší!

www.prager-literaturhaus.com

Poděkování

Pražský literární dům by chtěl vyjádřit své poděkování za podporu těmto partnerům:

Hlavní partneři

Robert Bosch Stiftung

Partneři

Mediální partneři

Donath
Burson-Marsteller

Prager Zeitung

Partneři akcí:

Café Krásný ztráty

Collegium Bohemicum v Ústí n. L.

Česko-německá školka Vinohrady / Kids Company

Česko-německý fond budoucnosti

Dětské sdružení Jo-Yo při Základní škole česko-německého porozumění

Gymnázium Pražanka

Hessischer Literaturrat e.V.

Hlavní město Praha

Institut umění

Konrad-Adenauer-Stiftung

Městská knihovna v Praze

Ministerstvo kultury ČR

Městská část Praha 2

Rakouské gymnázium

Svět knihy

Velvyslanectví spolkové republiky Německo

Základní škola Kladská

Spřízněné instituce

Goethe Institut Prag, Společnost Franze Kafky, České centrum Praha, Divadlo Komedie, katedry germánských studií Univerzity Karlovy, Masarykovy Univerzity a Univerzity Palackého, Knihovna ústavu germánských studií FF UK, Židovské muzeum, Rakouské kulturní fórum, Spolek Cáchy-Praha a další.

Spřízněné osobnosti

Pražský literární dům podporuje i řada významných českých i světových osobností, jako např. prezident PEN-klubu Jiří Gruša, vydavatel české knihovny v němčině prof. H. D. Zimmermann, ředitel Spolku Adalberta Stiftera v Mnichově dr. Peter Becher, umělecký ředitel Divadla komedie Praha Dušan Pařízek, spisovatelé Alena Wagnerová, Pavel Kohout a mnoho dalších.

Zpráva o hospodaření

Finanční zpráva

AKTIVA

Krátkodobý majetek celkem	805.000
Pohledávky celkem	1.000
Krátkodobý finanční majetek	801.000
<i>Pokladna</i>	38.000
<i>Účty v bankách</i>	763.000
Jiná aktiva celkem	3.000
<i>Náklady příštích období</i>	3.000
<u>Aktiva celkem</u>	<u>805.000</u>

PASIVA

Vlastní zdroje celkem	- 35.000
<i>Vlastní jmění</i>	4.000
<i>Výsledek hospodaření celkem</i>	-39.000
Cizí zdroje celkem	840.000
Krátkodobé závazky celkem	59.000
<i>Zaměstnanci</i>	10.000
<i>Závazky i institucím soc. zabezp.</i>	6.000
<i>Jiná závazky</i>	5.000
<i>Dohadné účty pasivní</i>	38.000
Jiná pasiva celkem	781.000
<u>Pasiva celkem</u>	<u>805.000</u>

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT PRO NPO V PLNÉM ROZSAHU (CELKEM)

NÁKLADY

Spotřebované nákupy celkem	141.000
Služby celkem	1.137.000

Osobní náklady celkem	108.000
Ostatní náklady celkem	8.000
<u>Náklady celkem</u>	<u>1.394.000</u>

VÝNOSY

Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	9.000
Ostatní výnosy celkem	98.000
<i>Kurové zisky</i>	<i>34.000</i>
<i>Jiné ostatní výnosy</i>	<i>64.000</i>
Přijaté příspěvky celkem	1.314.000
<i>Přijaté příspěvky (dary)</i>	<i>1.314</i>
<u>Výnosy celkem</u>	<u>1.421.000</u>

Hospodářský zisk za období 1.ledna 2007 - 31.12.2007 je 27.000.

Výše zapsaného jmění zůstala nezměna 4.000,-Kč.

Přehled finančních darů

Za finanční podporu v roce 2008 děkujeme:

Nadaci Roberta Bosche (440.700,-Kč)

E.ON Česká republika s.r.o. (280.000,-Kč)

MKČR celkem (408.000,-Kč)

Pražská plynárenská (130.000,-Kč)

Magistrátu hlavního města Prahy (50.000,-Kč)

Raiffeisen Leasing s.r.o. (30.000,-Kč)

Velvyslanectví SRN v Praze (18 000,-Kč)

Náš velký dík patří též soukromým dárcům:

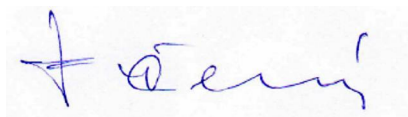
Václavu Maidlovi

Brunhilde Riedler

Závěrečné slovo

Vážení přátelé,

výroční zpráva, kterou jste právě přečetli, je přehledem činnosti, kterou jsme v nadačním fondu Pražský literární dům autorů německého jazyka mohli v minulém roce mohli realizovat také díky Vaší vydatné pomoci. Děkujeme Vám za to a těšíme se na další spolupráci

za nadační fond předseda správní rady

František Černý

V Praze, dne 3. června 2009